

Dixie Dansercoer
& Reina Ollivier

DE COOLE AVONTUREN VAN EMMA DEWIT

PANIEK AAN BOORD

Eerder verschenen bij Clavis in deze reeks

Verraad op de basis
Dreiging op de toendra

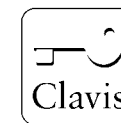
met foto's en filmpjes van
Dixie Dansercoer

Breng het boek tot leven!

De foto's en filmpjes die Emma maakt, vind je in dit boek.

Download de app 'Layar' en scan de speciale foto's
met je smartphone. Zo komen de avonturen
van Emma helemaal tot leven!

1. HARTEN TROEF

Vandaag heb ik een afspraak met Mikkie bij de omgevallen beuk. We hebben hem vorige week samen ontdekt en het is een nieuw lievelingsplekje geworden.

‘Emma, het is gelukt!’ roept Mikkie vanuit de verte. Hij gooit zijn fiets in het gras, rent naar me toe en komt hijgend naast me op de boomstam zitten.

‘Het was voor honderd procent geslaagd!’ gaat hij opgewonden verder. ‘Seppe stond in de badkamer met zijn gezicht vol sterretjes en probeerde wanhopig ze eraf te krijgen. Het was om te gieren, maar ik heb me veilig uit de buurt gehouden. Hij was zo woest dat hij me zou aanvliegen. Wat een schitterend idee van jou, Emma!’

‘PESTBROER IN STERAANBIEDING!’ roep ik. ‘Wooow, dat had ik graag gezien!’

We proesten het samen uit. Seppe is Mikkies oudere broer en hij verknalt vaak onze plannen. Met zijn laatste bemoeienis was de maat vol. Ik vertrok naar Canada voor een wetenschappelijk project* en zou er de invloed van de klimaatopwarming op het leven van de ijsberen onderzoeken. En Seppe verhinderde dat Mikkie me die dag kwam uitzwaaien! Dat vond ik ontzettend gemeen. Toen rijpte het plan om hem een lesje te leren.

Omdat Seppe altijd overal zijn neus in stak, wilde ik die neus van hem wetenschappelijk aanpakken. Ik vulde een doosje met een weerzinwekkende stank en sloot het hermetisch af. De geur zou versterkt worden zodra hij met lucht in contact kwam. Daarnaast had ik nog een extraatje bedacht. Als je het deksel van de doos haalde,

* Zie *Dreiging op de toendra*, het tweede boek in deze serie

Dixie Dansercoer en Reina Ollivier
Paniek aan boord
© 2015 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York
Idee en beeldmateriaal: Dixie Dansercoer
Tekst: Reina Ollivier
Omslagontwerp: Studio Clavis
Omslagillustratie: Robbert Damen
Trefw.: Antarctica, toerisme, wetenschappelijk onderzoek, milieubescherming
NUR 283
ISBN 978 90 448 2635 7
D/2015/4124/178
Alle rechten voorbehouden
www.clavisbooks.com

zette dit een hefboom in werking. Met een krachtige straal werden zilveren sterretjes omhooggespoten. De sterretjes had ik in een speciale kleefstof gedompeld. Ik kon me voorstellen dat Seppe met zijn nieuwsgierige neus boven het doosje zou hangen. Dan kreeg hij de volle laag. En zo was het precies gegaan!

‘Stond het doosje op je bureau, zoals we hadden afgesproken?’ vraag ik.

‘Ja,’ knikt Mikkie. ‘Je had gelijk. Het rode hart op het deksel trok zijn aandacht. Hij dacht dat hij het stiekem kon openen en een liefdesbrief zou vinden. Mooi niet!’

Ik moet lachen om Mikkies triomfantelijke blik.

‘Nu kon ik tenminste bewijzen dat Seppe in mijn kamer zit te neuzen als ik weg ben,’ zegt hij. ‘Deze keer zou hij er niet mee wegkomen!’

Seppe gedraagt zich sinds de dood van hun papa erg bazig. Meestal geeft Mikkies mama toe aan zijn grillen en dat vinden Mikkie en ik vreselijk oneerlijk.

‘Wat zei je mama?’ vraag ik benieuwd.

Mikkie rommelt in zijn broekzak en haalt er trots een etuitje uit.

‘Ik heb de sleutel van mijn kamer gekregen,’ zegt hij. ‘Nu sluit ik de deur af als ik wegga.’

‘Wooow, geweldig, Mikkie!’ zeg ik blij. ‘Eindelijk heb je echt een eigen kamer.’

‘Goed, hè!’ straalt Mikkie. ‘Ik kan het nog steeds niet geloven!’

We geven elkaar een high five en dan wordt het stil. Het is gezellig om hier met Mikkie op de boomstam te zitten. Zelfs de stilte voelt prettig.

‘Ik heb ook leuk nieuws,’ zeg ik na een poosje.

‘O ja?’ zegt Mikkie. ‘Wat dan?’

Ik haal diep adem en geniet al op voorhand van zijn reactie.

‘Vanmorgen heb ik een officiële brief gekregen,’ zeg ik plechtig. ‘Je weet dat ik de invloed van het toerisme op de natuur wilde onderzoeken. Vooral op afgelegen plaatsen waar de natuur bedreigd wordt. Wel, ik ben uitgenodigd om dit project verder uit te werken. Ik mag mee met een cruiseschip!’

‘Wát?’ roept Mikkie verbluft. ‘Waarnaartoe?’

‘Naar Antarctica,’ antwoord ik. ‘Naar de pinguïns, de robben en de walvissen.’

De sleutel valt uit Mikkies hand op de grond.

‘Jij alleen?’ vraagt hij.

‘Nee,’ zeg ik, terwijl ik van de boomstam spring en de sleutel voor hem opraap. ‘Het hele team mag mee: Svea uit Zweden en Antonio uit Italië. Er is nog een plaats vrij voor een vierde onderzoeker. Ieder van ons mag een kandidaat voorstellen.’

Ik voel de radertjes in zijn hersenen werken. Mikkie is een grote dierenliefhebber en hij zou dolgraag de pooldieren in hun natuurlijke omgeving zien. Ik zou het ook fijn vinden als hij meeding. Maar zijn mama denkt er anders over. Bij mijn vorige wetenschappelijke project met de ijsberen slaagde hij er niet in haar op tijd te overtuigen.

‘Komaan, Mikkie!’ spoor ik hem aan. ‘Maak er werk van! Nu je een sleutel hebt, kun je misschien meer deuren openmaken. De deur van een kajuit, bijvoorbeeld.’

Mikkie prutst aan de schors van de dode beuk tot er een grote plak loskomt. Hij kijkt vol belangstelling naar de insecten die naar alle kanten wegvluchten.

‘Ben je niet bang om terug naar Antarctica te gaan?’ vraagt hij terloops. ‘Na je avontuur met ...’

‘Dit is totaal anders,’ onderbreek ik hem. ‘We varen langs de kust en gaan af en toe aan land. Tijdens de eerste expeditie waren we voortdurend op het vasteland in actie. Het was trouwens een ander deel van Antarctica. En Igor** ...’

Mijn stem stokt en het lijkt alsof mijn keel wordt dichtgeknepen. De angst die ik tijdens mijn avontuur op de Prinses Elisabethbasis gevoeld heb, zit diep. Ik recht mijn schouders en schud de akelige herinnering van me af.

‘Ik ben maar één keer naar de kust van Antarctica geweest,’ zeg ik. ‘Dat was toen we de container gingen ophalen en ik die kolonie keizerspinguïns zag. Weet je nog?’

‘En of!’ knikt Mikkie. ‘Je hebt er fantastische foto’s van gemaakt. Een daarvan gebruik ik nog altijd als schermbeveiliger op mijn computer.’

‘Juist,’ zeg ik. ‘Weet je, met een boot aankomen op Antarctica

lijkt me zo cool. Het moet vreselijk spannend zijn om tussen al die drijvende ijsbergen te varen. Sommige zijn tientallen meters lang, bijna een eiland.’

‘Maar er is toch geen haven op Antarctica?’ zegt Mikkie. ‘Hoe kan een cruiseschip er dan aanmeren?’

‘Een cruiseschip heeft rubberboten aan boord,’ zeg ik. ‘Je laat zo’n zodiac in het water glijden en gaat erin zitten.’

Ik neem schrijflings plaats op de boomstam en klop uitnodigend op het plekje achter mij.

‘Je kiest of je de motor gebruikt of zelf peddelt,’ zeg ik. ‘Peddelen is sportiever, maar vraagt meer tijd.’

Ik maak afwisselend links en rechts een peddelbeweging.

‘Hallo, Mikkie!’ roep ik. ‘Er is nog plaats in de zodiac. Vaar je mee?’

Mikkie kijkt aarzelend om zich heen. Hij gooit de plak beuken-schors weg, kruipt achter me op de boomstam en peddelt mee.

** Zie *Verraad op de basis*, het eerste boek in deze serie

2. ALTIJD WERKEN

Mama vroeg of ik haar wilde helpen de auto te wassen en dat kon ik niet weigeren. We hebben een vaste taakverdeling bij het wassen. Ik schrob met water en zeep alle vuil weg. Daarna droogt mama de auto met een zeemlap en poetst hem op. Het verbaast me elke keer weer hoeveel bloed van insecten er op het koetswerk kleeft. Ik vind het een beetje akelig om over al die uiteengespatte lijven na te denken. Daarom praat ik er vlug overheen. Ik vertel mama over het nieuwe onderzoeksproject, dat ik superinteressant vind.

Mama antwoordt af en toe met 'ah' en 'o ja?'. Ze denkt dat ze zo kan verbergen dat ze er haar aandacht niet bij heeft. Maar ik merk duidelijk dat ze niet opslaat wat ik vertel. Dat zeg ik ook tegen haar.

'Ik luister toch naar je?' zegt ze.

'O ja?' zeg ik beledigd. 'Wat is het laatste wat ik je verteld heb?'

Mama knijpt haar ogen tot spleetjes en denkt na.

'Dat je razend benieuwd bent om de walvissen te zien,' zegt ze.

Ik slaak een diepe zucht.

'Dat zei ik tien minuten geleden.'

'Ja, het spijt me, maar ik heb zo veel dingen aan mijn hoofd,' verdedigt mama zich. 'Ik ben de draad een beetje kwijt. Waar had je het dan over?'

'Ach, laat maar,' zeg ik. 'Ik vertel het een andere keer wel.'

'Zoals je wilt,' zegt mama zonder verder aan te dringen. 'De auto ziet er in elk geval brandschoon uit. Dat hebben we mooi voor elkaar gekregen. Ik ben blij dat ik vanavond niet met een vuile auto hoeft te verschijnen.'

'Gaan jullie weg?' vraag ik verbaasd. 'Daar wist ik niets van. Ben je er zeker van dat papa het weet? Hij was daarstraks nog aan het werk in de bakkerij.'

Mama geeft me een speels tikje tegen mijn wang met de spons.

'Niet met papa, liefde,' zegt ze. 'Ik heb een werkafspraak met een collega.'

'Een werkafspraak?' herhaal ik verbaasd. 'Maar het is weekend! Dan hoef je toch niet te werken?'

Mama glimlacht alsof er een klein, dom kind tegenover haar staat.

'Je zult later begrijpen dat er voor sommige bedrijven geen weekend bestaat,' zegt ze. 'Het werk moet af. Dat is het belangrijkste.'

Mama waarschuwt me steeds dat ik me niet mag laten leiden door mijn emoties. Ik doe mijn best om ze onder controle te houden. Maar dat lukt niet altijd, zeker niet als het om iets onrechtvaardigs gaat.

'En wij dan?' zeg ik verontwaardigd. 'Je had beloofd dat we dit weekend iets leuks zouden doen.'

Mama haalt geïrriteerd haar schouders op.

'Ach, Emma,' zegt ze. 'Je doet wel wetenschappelijk onderzoek, maar je bent jong. Je kunt niet alles begrijpen. Het weekend bestaat trouwens uit twee dagen. Zondag is er ook nog.'

Ik haat het als ze zoiets zegt. Eigenlijk bedoelt ze gewoon dat ze geen zin heeft om het uit te leggen. Ze denkt dat ik haar niet doorheb. Ik begrijp meer dan ze denkt. Veel meer!

3. TEST

Papa en ik drinken thee in de veranda. Hij heeft net een schaalte met versgebakken koekjes voor me neergezet. Er liggen ijsberen van verschillende grootte op. Ze zien er erg lekker uit en ik vind ze veel mooier dan de Emmakoekjes die hij vroeger bakte. Ik stop een koekje in mijn mond en kijk smakkend naar de lucht, die vol strepen zit. Hoeveel mensen reizen op dit ogenblik met een vliegtuig? Aan de witte lijnen te zien, zijn het er duizenden.

Ik heb een dubbel gevoel bij vliegtuigen. Ze doen me aan vakantie denken, maar ook aan milieuvervuiling. Hoeveel CO₂ zal mijn reis naar Antarctica heen en terug veroorzaken? Het cruiseschip vertrekt vanuit Ushuaïa, dus ik moet van Brussel naar het zuiden van Argentinië vliegen. Dat is een hele afstand. Er bekruipt me een licht schuldgevoel.

‘Is er iets mis met de koekjes?’ vraagt papa als ik opveer.

‘Nee, hoor!’ zeg ik geruststellend. ‘Ze zijn heerlijk, maak je geen zorgen. Ik wil even iets checken.’

Ik surf naar www.compencoco2.be en geef *Brussel-Ushuaïa* in. Wooow, ik zorg zomaar even voor 10.120 kilogram CO₂! En ik schrik nog meer als ik een vergelijkingspunt vind. Een koelkast produceert 210 kilogram CO₂ per jaar. Met de uitstoot van mijn vlucht kan een koelkast 48 jaar draaien!

‘Denk jij weleens na over je ecologische voetafdruk, papa?’ vraag ik. Hij kijkt meteen naar zijn groene pantoffels.

‘Ze zijn gemaakt van duurzaam materiaal,’ zegt hij. ‘En er zijn geen kinderen aan het werk geweest om ze te maken. Daar let ik op.

Mijn pantoffels hebben een fatsoenlijke voetafdruk.’

Is hij niet de liefste papa van de wereld? Hij luistert tenminste naar wat ik zeg en doet zijn best om het allemaal te begrijpen.

‘Je ecologische voetafdruk heeft niets te maken met je schoeisel,’ zeg ik. ‘Het verwijst naar de manier waarop je met de aarde omgaat.’

Papa fronst vragend zijn wenkbrauwen.

‘Ik zal het je uitleggen,’ zeg ik. ‘Je ecologische voetafdruk houdt verband met hoeveel elektriciteit je gebruikt. Maar ook met hoeveel vlees en vis je eet, hoe vaak je met de auto rijdt ... al dat soort dingen. Je kunt een lijstje maken van wat je elke dag consumeert, en dan berekenen hoeveel plaats op aarde je nodig hebt om je levensstijl aan te houden.’

Papa toont zich een gewillige luisteraar. Ik voel me net een juf in de klas, zoals wel vaker met hem.

‘Die oppervlakte op aarde is jouw ecologische voetafdruk,’ zeg ik. ‘Sommige mensen hebben een grotere afdruk dan andere.’

‘Meestal is “groter” goed,’ merkt papa op. ‘Maar “groter” is in dit geval dus slechter.’

‘Prima! Je bent een goede leerling,’ prijs ik hem. ‘Je krijgt tien op tien.’

Papa lacht en zegt dat hij vroeger zelden tien op tien kreeg op school. Hij doet alsof hij mij een geheim verklapt. Maar dat geheim heeft hij al vaak verteld.

‘Hoe kun je die ecologische voetafdruk meten?’ vraagt hij.

‘Er zijn verschillende sites,’ antwoord ik. ‘Ik denk nu bijvoorbeeld aan www.wwf-footprint.be, omdat mijn laatste onderzoek voor wwf was. Zullen we de test doen?’

Papa gaat meteen akkoord. Hij leest telkens aandachtig wat er staat voor hij een antwoord aanklikt. Het duurt een eeuwigheid voor

hij de test doorlopen heeft. Ik blijf geduldig wachten. Hoe vaak heeft hij vroeger geduldig naast mij gezeten toen ik mijn huiswerk maakte?

De berekening van de computer gaat veel sneller dan papa's invulwerk. Papa is verbaasd hoe vlug zijn resultaat in grafieken verschijnt. Hij heeft een voetafdruk van 5,5 hectare of 55.126 vierkante meter. Een duurzame voetafdruk is 1,8 hectare. Papa kan dus nog heel wat verbeteren.

'En nu jij, Emma,' zegt hij. 'Ik ben benieuwd!'

In een paar tellen ben ik klaar met de test. Toegegeven, ik ken hem al. Daardoor kan ik veel vlugger beslissen dan papa. Mijn ecologische voetafdruk bedraagt 4,5 hectare of 45.468 vierkante meter.

'Jij hebt gewonnen, Emma!' zegt papa. 'Maar ik had natuurlijk niets anders van je verwacht. Goed zo!'

'Zo goed vind ik het niet,' zeg ik. 'Mijn voetafdruk moet kleiner worden, maar voor mijn onderzoek ben ik vaak op reis. Vliegtuigreizen zorgen voor veel CO₂-uitstoot.'

'Mijn kleine professor,' zucht papa ontroerd. 'Wat ben ik trots op jou. Zoals jij met al die moeilijke woorden goochelt! Dat heb je vast van je moeder.'

Hij wrijft met zijn hand langs zijn ogen om de opwellende tranen weg te vegen.

'Wat heeft ze van mij?' vraagt mama, die onverwachts haar hoofd om de deur steekt. 'Ik hoop dat het iets goeds is. Zijn jullie klaar voor de uitstap?'

'Natuurlijk!' antwoord ik vrolijk.

'Als ik jou was,' zegt ze tegen papa, 'zou ik gauw schoenen aantrekken. Op je pantoffels maak je geen kans bij het minigolfen. Emma en ik zijn geduchte tegenstanders!'

Papa rept zich naar de kast in de hal.

'Pas maar op,' roept hij terwijl hij vooroverbuigt om zijn schoenen te pakken. 'Want ik ben vandaag in topvorm. Zet de fietsen klaar!'

'Dat meen je niet,' zucht mama. 'Ik dacht dat we met de auto gingen?'

'O nee,' lacht papa. 'Vraag maar aan Emma waarom!'